

ØKOKRIM

Den sentrale enhet for etterforskning og påtale av
økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet

Riksantikvaren
Postboks 8196 Dep
0034 Oslo

Deres referanse
07/01199-1

Vår referanse
117/2007-2

Vår dato
21. september 2007

HØRING – RIKSANTIKVARENS RETNINGSLINJER FOR ANMELDELSE

Det vises til høringsbrev av 1. juni 2007 fra Riksantikvaren med forslag til endrede retningslinjer for anmeldelser, med høringsfrist 15. august 2007. En beklager at høringsuttalelsen herfra kommer etter fristen, og viser til tidligere telefonsamtale med Sindre Fjell.

En kan herfra slutte seg til hovedtrekkene i forslaget til endring av anmeldelsesinstruksen, men ønsker å knytte noen kommentarer til forslaget.

Innledningsvis mener vi det bør skrives noe generelt om hvorfor saker skal anmeldes. En tillater seg å foreslå følgende:

Begrunnelsen for å bruke straff er først og fremst den allmennpreventive effekten straff har, det vil si at straffen virker avskrekkende på andre som får høre om saken. Straffen kan også ha en individualpreventiv effekt, slik at den straffede ikke begår nye overtredelser i framtiden.

Terskelen for at noe er straffbart, er lav ved overtredelse av kulturminneloven, men et "overforbruk" av straffesanksjoner kan lett føre til svekket respekt for straff som sådan. Anmeldelse bør derfor begrenses til de mer alvorlige overtredelsene, der en drar klar nytte av straffens allmennpreventive eller individualpreventive effekt. Samtidig bør en ikke være for tilbakeholden med å anmelde da det kan føre til at respekten for kulturminneloven og tilliten til forvaltningen svekkes hos publikum.

Videre foreslår en at det bør gjøres endring i § 12, der det står "*.....straffeloven § 48 a flg*". Der bør det tilføyes "og/eller inndragning".

I § 13 står det: "*....., både for at bevisene skal sikres av politiet..*" Dette foreslår en skrives: "*....., både for at bevisene skal kunne sikres av politiet.*"

I utkastet til anmeldelsesinstruks § 20 bør det stå "uriktig" henlagt og ikke "unødig" henlagt.

Til § 21 Underretning om anmeldelse - bør følgende tilføyes etter setningen:
"Anmeldelsen skal heller ikke offentliggjøres eller meddeles andre som ikke har strengt saklig behov for underretning", jf. offentlighetsloven § 6 nr. 5.

Til § 15 Anmeldelse - foreslår en at følgende tas med innledningsvis:
En anmeldelse er en melding til politiet om et straffbart forhold. Den bør utformes slik at det er lett for politiet å sette seg inn i saken.

Kulturminneloven § 3 er et faredelikt, og det bør også gjenspeiles i anmeldelsesinstruksen. I anmeldelsesinstruksen mener vi det må medtas at saker bør anmeldes der det har oppstått fare for betydelig skade på kulturminne. Dette foreslår en tas inn i retningslinjene § 2 siste ledd, eventuelt i en egen bestemmelse.

Vi registrer at Riksantikvaren ikke har utarbeidet nærmere retningslinjer for når et forhold bør møtes med administrativ sanksjonsbruk fra det offentlige. Det er derimot viktig at påtalemyndigheten og Riksantikvaren blir enige om hvilket spor overtredelsen skal behandles i ut fra dobbeltstraffproblematikken. Forbudet mot dobbeltstraff kommer også til anvendelse på administrative sanksjoner, jf. NOU 2003: 15 (Fra bot til bedring) s. 112 flg. Om påtalemyndigheten henlegger en sak, bør den overføres til Riksantikvaren for vurdering av eventuell administrativ sanksjonsbruk.

Einar Høgetveit
Økokrim-sjef

Hans Tore Høviskeland
førstestatsadvokat

Kopi:
Riksadvokatembetet
Politidirektoratet